

23. szám.
 Junius 5-én 1864.

Megjelenik minden szombatnapon egy iven sokféle képpel ellátva.
 Előfizetési ár: Egész évre jan.—dec. 6 frt., 6 óra jan.—jun. 3 frt., és 3 óra
 jan.—mart. 1 frt 50 kr. — Előfizethetni minden postahivatalnál és könyvtárúrsnál. —
 Kiadó hivatal: Pest, barátok-tere 7-ik szám

XV. kötet.

FUSS, VAGY FIZESS!

Az 1864-ki lóversenyek emlékére.

Akár hová tegyük, ez korunk jelszava
 S azt sem mondhatnám, hogy ez volna a java.
 Sokkal szebb volt az, hogy „győzelem vagy halál!”
 De arról már azt sem tudjuk most, hogy hol áll?
 Most minden járásunk, szerencsevárásunk
 E kurta szókból áll:
 „Fuss, vagy fizess!”

Ezt tartja szem előtt, a ki kezd szerelmet,
 Mert bánatpénz nélkül a verseny ott sem megy.
 „Tét” nélkül futtatni ott is lehetetlen.
 Vagy egyik, vagy másik, néha mind a ketten
 Megadják az árát, vagy kerülük kárát
 Édes szerelemnek:
 „Fuss, vagy fizess!”

Üzlet, gazdálkodás s tenyértörő ipar,
 Versenyez, mint legjobb tüzvérű paripa.
 Egyiknek az utját sem rózsákkal hintik,
 Elveszthetné rajta a Dárius kincsit.
 (Futna, de nincs hova, fizetne, de nincs, mit.)
 Ennek is azt mondják, ha fölvetted gondját,
 „Fuss, vagy fizess!”

Diplomaták együtt ülnek csak a végett:
 Kivel fizetessék a hadi költséget?
 Hogy' kell tollvonással seregeket verni,
 Papiroson tollal csatákat megnyerni.
 Bizony attul félek, hogy mind a két félnek
 Marad ott is ez ni:
 „Fuss, vagy fizess!”

S te ki már e verset unod véghetetlen
 S az utolsó lapra fordítsz nagy kedvetlen,
 Ott is rá találsz e fatalis jelszóra
 Üstökös-re, új prae | numeratióra.
 Mely jelent a félét, hogy lejárt a félét,
 Ezt vedd fontolóra
 S fuss, vagy fizess!

K. M.

A BÉCSI VILÁGDÖNTŐK.

E napokban egy ismerősünk Bécsben járván, azon vendéglőbe ment vacsorálni, a hol esténként az esti posta végeztével Bécs nagyságai, a hírlapírók szoktak összegyülekezni.

Külön gömbölyű asztal van számukra bestekkolva; nem is ülne ahhoz semmi átét lélek; hanem takarodik a közeléből, a mint megtudja, hogy ott olyan emberek ülnek, a kik azt nézik, hogy más ember hogy fogja a villát a kezében, s rögtön vezérczikket irnak róla.

Fél tízre érkezett meg a kerek asztal első vendége, egy szőke, hegyes szakállú vezérczikkírő. Egy pfiíf bort kért és a saját hírlapját. Az embernek nyilvános helyeken mindig a saját lapját kell olvasni, hogy másnak is gustust csináljon vele. — Megrázta a fejét, a mint bele tekintett. „Ez a mai esti lap?” Kérdezé a pinczértől, hihetlen arc kifejezéssel. „Igen is.” — „Az nem lehet. Talán a tegnapi, a tegnapi előtti?” — Ezt a vezérczikket én, van négy napja, hogy irtam, akkor volt valami értelme, azóta egy századot változtak a viszonyok. Ezt valódi blamirozás most kiadni. Ezek a szerkesztők valódi Rindviechek; kétszarvú állatok. Pinczér, retket!

Néhány percz múlva érkezett egy másik, egy nagyon görbe orru s nagyon kondor haju ifju; a másikkal átellenben ült le, egyszertien szervuszt mondva neki. Ezek egy lapnál dolgoznak, s annál fogva egymást szörnyen lenézik. Az utóbbi a lap finanez talentuma, a kereskedelmi rovat kezelője. — Mind a kettő azt hiszi, hogy ő tartja fenn a lapot.

Az utóbb jött, miután az eléje tett pohár sörben egy húzással *baisse*t csinált, fixirozni kezdé retekhámzó vis-a-vis-ját. „Nos nem mondtam ma reggel, hogy estére börzezáráskor fél perczent lesz a hausse a Krediten.”

„Igen, mert az a marha szerkesztő későn adta a cikkemet. De majd holnap kell megnézni. Hogyan nyomtam én meg a penna végít.

„Eh mit? A conjectura csak blauer Dunst;

a számok beszélnek. Denique Rothschild esunyául blamirozza magát. Ezt előre megmondtam neki. Nem mondhatja, hogy figyelmeztetve nem volt. Cicero durchschossen szedtettem a pénteki börzereferendám végén a figyelmeztetést hozzá. Valóban bámulok, hogy egy oly kikiáltott finanez nagyság, mint Rothschild, tullhagyja magát szárnyaltatni egy egyszerű ujságirótól. Pinczér! van fáczány? Nincs? No hát hozzon nekem sajtot.

Most egy hosszadalmas egyéniséggel szaporodik meg a társaság, a ki azt látszik bizonyítani akarni, hogy ha a királyok kezei hoszszuk, az ujságiróké még hoszszabbak. Ez külföldész egy másik lapnál.

— Bon jour signori, haw do you do? Ilyen korán itt? Látszik, hogy üres volt az esti posta. Olvasták önök, hogy Brunnow sírt a konferencián? Tudják önök Soutzo terveit? Olvasták az angol királyné szavait? Ismerik a Garibaldit fenyegető Káper mystériumát. No hát én önöknek a holnapi lapban be fogom bizonyítani, hogy ezek mind szoros kapcsolatban összefüggnek.

Ez a blaguirozás kellő non chalanceal fogadtatik.

— Addig is, pinczér, egy adag bifsteaket! Damned anglus! Igy is ártsunk neki. Mellé macaronit parmez ímal. Maledetto italiano! hadd fogyjon.

Most egyszerre öten vagy hatan jöttek nagy zajjal, mind nagy emberek, az ember meg sem merte őket számlálni a nagy respectus miatt.

Az a kicsiny, fürge emberke ott, külföldi levelező, a ki a turini, bukaresti és szentpétervári leveleket szokta irni — Bécsben; nem is csinál belőle titkot: amaz ott, a kék pápaszemmel, nagy aestheticus: ő fedezte fel Shakespeare-t, tudni illik, hogy a mig az ő Shakespeare essay-i meg nem jelentek a tárczában, addig a világ nem is tudta kellőleg felfogni, hogy ki az

a Shakespeare? Amaz ott a símára borotvált ajkkal, két hosszúra hagyott pofaszakállal, mint-ha szárnyas feje volna; féllivatalos lapok pesti, zágrábi, temesvári és nagy szebeni levelezője, igen haragos ur; annyira beleélte már magát a fent kijelölt városok népségeinek apróra vágásába, hogy egészen megfeküdték a gyomrát; szidja az étlapot, hogy nem találni rajta semmi ennivalót. „Valóságos alföldi inség egy étlapon.“ (Általános derültség.) A negyedik azzal a kurtára nyírt szakállal specialis referens ex partibus infidelium: rayonjába tartoznak Garibaldi utikészületei, a titkos összejövetelék hírhedett főnökök között, az összebeszélések Deák Ferencznél, a három véd és daczszövetség: a román, szerb és czernagoracz fejedelmek között, a magyarországi feudális párt alattomos törekvései, s a tiroli titkos rézpénz összeszedő liga. Ezekkel mindennap el kell neki valahogy bánni, de már megszokta és nem árt meg neki. Az az ur, a ki mindig büszkén mosolyog, önálló szabadelvű férfiú, minden oldalra: a miniszter malleusa, a ki vágásokat oszt ma a kormánynak, holnap a magyar konservativeknek s nagyon tetszik neki, ha miniszterjelöltnek czimezik — tréfából. Most

épen nagyon meg van elégedve magával, egy sikerült kirontás után az angol politika ellen, melyben a két vén gyámoltalant, Russelt és Palmerstont apróra pulverisálta. Holnap majd tessék elolvasni.

Végre az a testes férfiú, a ki három helyett eszik, az egy — vagy mit mondok, nem egy, három színházi referens, a ki tartva a szabályt, ha három helyett eszik, három helyett dolgozik is; *itt* dicséri azt, a mit *ott* ajánlt, s a mit *amott* ledorongolt; selon l' usage; a hogy a lap természetete kívánja, melynek számára ír: ha illendően bánnak vele, azt is megteszi, hogy saját maga magával polemiát folytasson két különböző lapban. Nagy réme és ijedelme minden igazgatónak; Laubét egészen megemmisítette már, az levegővé lett általa. Gallmayer cancanját mindennap megnézi, s mindennap megszidja érte a romlott izlésű bécsi népet, hogy minek nézi? a kulisszák pikáns adomái ő fedí fel legelőbb, csinál is hozzájuk, ha meddő a pletyka; s igen jól érzi magát mellette.

Ennyi nagyságot egy rakáson kapni, csakugyan nem tréfa dolog!

(Folyt. követc.)

Különös audiencia.

Első Péter czárnak szokása volt a külföldi követc kedvéért nagyon kevés ceremóniát csinálni.

Egyszer Princz, a porosz nagykövet jött épen a megbízó levelével, s igen sürgetősnek találta bemutatását. Pétervárrott azt mondták neki, hogy a czár Kronstadtban van. Ment utána. Kronstadtban azt mondták neki, hogy a czár a kikötőben van; oda is utána ment. A kikötőben azt mondták neki, hogy a czár épen egy gályán van; a követ oda is elvitette magát. Ott azután követelte, hogy vezessék a czár elé; hol van a czár? A czár pedig épen az árbóczkosárban volt. „Hát csak jöj-jön ide!“ kiáltott le a czár a követre, hozza ide a megbízó levelét. A követ váltig szabadott, hogy ő szédül, nem tud a kötélén mászni; de csak fel kellett annak mennie az árbóczkosárba a czár után s ott bemutatni magát.

Ugyanakkor a czár a hajóval egy kis tengeri ki-

rándulást tétetett, mely alkalommal hajózási tudományát bebizonyítandó, saját maga kormányozta a hajót. Utközben zivatar kapta elő a hajót, a melyet még a bruder berliner csak a Bildergalleriában látott eddig festve. Elkezdett rettenetesen lamentálni, hogy az ő személye sérthetetlen; azt nem szabad így elpusztítani, mert ha őt valami szerencsétlenség éri, azért Poroszország a czárt fogja felelőssé tenni.

Péter czár elronthatatlan flegmával felelt rá vissza:

— Szeretném látni, hogy jön az ön kormányá utánunk, ha mindnyájau a tenger fenekén leszünk?

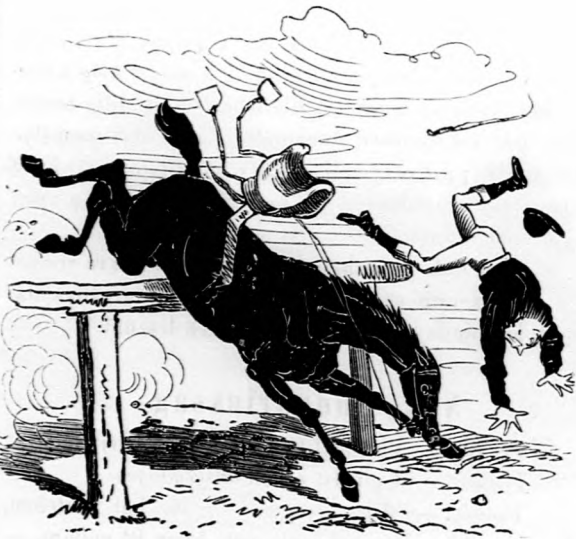
Nagy udvariasság.

Vendég. — Pinczér! Hozzon nekem borju fejet.

Pinczér. — I pit. Ist schon ausgegangen.

Vendég. — Ausgegangen? — No hát tisztelem, adja át neki a látogató jegyemet, hogy itt voltam, — kerestem.

Lófuttatási tanulmányok.

Lófuttatási tanulmányok.

Tallérossy Zebulon levelei Mindenváró Ádámhoz.

Tekintedezs barátom uram!

Mar csak sok nevezetes tarok partiet meglatom, az egy! de soha unalmasab tarok partiet nem meglatom, mind az a londonyi konferentzia; — az izzetű!

Kipzeljen magának az ember négy tarokkistát, a kik elib helyet húznak, azután egy oraig karyat megkevernek, azután aszt mongyak, „*fart*.“ Azután kartyakat fölvesznek, — rendbe szedegetnek, tizszer vigig nizegetnek, akkor elkezdenek disputalnyi, hogy ki a forhand? Mikor ez megalapodik, akkor forhand aszt mongya „pász;“ másik izzetű mongya: pász, utolsó izzetű aszt mongya, pász. Akor kartyakat öszedobnak; azután elkezdenek rajta disputalnyi, hogy ki osztja újra? Senki se nem akar. Nagy nehezen megalapodnak magukat, megint kiosztanak. — Megint negatnak egymast, szóljon mar valaki. — Egyik mongya: „bele vagnik a jatikba, csak mig egy *kivalyom* volna, de etül a fenye *damatul*, a ki nekem van, nagyon filek. Masik mongya: in se felvehetek: mert nekem meg nincs *honöröm*. Harmadik mongya, akkor minden honör bizonyosan skartban fekszik. — Vigtire mig izzetű csak mongya: „három!“ felvetik skarot: fekszik bene három egymashoz nem ilő propositio. — Jatikos mongya: „ezek az urak bizony *ram lesznek*, nem megyek tovab.“ Azután disputalnak, hogy ki híjon ki? Azután körül üli nyolez brodsitzer négy jatszö partájt, is beszili neki: „ezt híja ki, ne aszt híja ki! e melül híjon. Sengletont híjon; hoszu szint kezdjen, tarokoznyi kezdjen; kicsit híjon; — mig a feje izzetű beleizad! Elenfelek aszt mongyak: „halt! talan kontraznyi izzetű lehetne?“ Egyik mongya: „ha ez a kartya, a mi a tarsammal van. nalam volna, megkontraznik jatikot;“ — másik mongya: „ha csak aszt tudnik, hogy tarsam tuggya kihinyi mit? mondanik: kontra.“ — Asztan

csak nem mondanak semit. Napoleon aszt mongya: ő nem mondhat semit, mert tele van *culpessel*.

Azutan csak kihinak valamit; — egyik mongya: „ez meg kel gondolnyi, mert nem trifa dolog;“ — másik mongya: „ha *ütök* izzetű baj, ha *lazsirozok* izzetű baj!“ negyedik ipen akor gyujt szivarra, mikor bele kelene anyi. Azután egyik leejt kartyat asztal ala, is mig aszt fölveszi, — fegyvernyugvas meghoszabítása inditványoztatik. Azután egy kicsit veszekednek: „minek engemet *hajtanji!* mikor in akarok, hogy *schmárolyon* Nekem? Azután egyik izzetű vakarja fejit, másik izzetű vakarja fejit. Mindenik szeretne letenyi, a mit kezibe van, is fölvenyi, a mit mar letete. Mikor asztan csak legutolsó ütis van hatra, akkor vesznek ösze, hogy rosszul volt kartya kiosztva; egyiknek töb marata markaban, mint a másiknak.

Tesik elhinyi nekem, hogy ez nem mulatsag.

Olvasok előfizetisi fölhivast a „Lacsöre.“ Mar inkabat ilik be az a fölhivas fölkergetisnek, a „Lacsö“ meg „Trombitacsönek.“ Nem tudom, lesz-e klerikalis, akkor jo volna neveznyi ütet — „Papaszemnek.“ Azt se nem tudok, lesz-e divatlap, akkor lehetne hini ütet „Czvikernelk,“ csak aszt tudok, hogy harmincz számokat agya ingyirt egy honapra. Na, hogy ne mongya engem akarki ross hazafinak, ki nem partolja az irodalimlomot, jaratok in izzetű ütet *ara egy honapra*. — Az egiszben a teczik nekem nagyon jo, hogy Radnotjajdefay fügetlen lesz etül a laptul, a miirt izzetű nem szabad ütet ezir üldöznyi, sok patvar ujsagironak.

Alazatos szolgaja
Tallérossy von Zebulon.

A holt emberek falvai.

Duka Tivadar hazai tudósunk beszélt a minap egy társaságban a „holt emberek“ falvairól Kelet Indiában, mely tárgy elég képzelemhevítő lenne regényíróinkra nézve:

E falvak így keletkeznek.

Keletindianában a szegényebb osztályu ember, ha annyira megbetegszik, hogy életéhez semmi remény többé: akkor szépen elbucsznak tőle a rokonai, megmosdatják, betakargatják gyékénybe, kiviszik a Ganga partra, lefektetik a hűsre, egyet énekelnek fölötte, s azzal ott hagyják békével; mint a ki már úgy is halott, s nem tartozik az emberi társasághoz többé eltemetését, mint a kinek nincs elég vagyona magát megégettetni, rá bízva a kegyes alligatorokra, és keselyűkre, a kik ott a temetési szertartásokat igen olcsóért elvégézik.

Megtörténik azonban igen sokszor, hogy az így kitett beteget sem a sárgaláz nem öli meg, sem a gyél nem nyeli el, sem a keselyű nem tépi szét, hanem egyszer csak fellábadozik s magához tér.

Az ilyen embernek már azután nem szabad többet visszatérni az emberi társaságba. Egyszer ki van rá mondva, hogy ő halott, tehát halottnak kell lennie. — Nincs joga többé élni. Az ilyen temetésük után megélt halottakból aztán időjárástával apródonként egész falvak támadtak, a miknek lakói hasonló uton folyvást szaporodnak a — halottak országából. Azok ott egymás között békén megvannak, látnak életmódjuk után, új családot szereznek, egymás között házasodnak, de a külvilágból senkivel érintkezniök nem szabad, még a páriákkal is. A népség legnyomorúbb osztálya is borzadva fordul el tőlük: „huh, egy halott!“ s megfertőzve érzi magát, ha ruhájának rongya amazéhoz hozzá érne. — E falvakba *élő* (!) embereknek nem szabad belépni.

És így *élnék* tán ezredek óta a *halottak* a Ganga partjain, rokonok, barátok, polgárjogok nélkül, mult és jövőndő nélkül és nem számítja őket senki az élők közé.

(Kivéve természetesen a keletindiai kormányt, mely a szegény halottaktól azért csak beszedi az adót, akár hogy bizonyítsák is, hogy ök már meghaltak.)

A létai fuvaros.

Nagyon sürgős menetele volt a megyei orvosnak, éjszaka kellett még hat mértföldnyi távolba utaznia, fuvarost hivatott, megmagyarázta neki, hova vigye, azzal összepakolt, bundájába vágta magát s mondta neki, hogy csak hajtson szaporán, de vigyázza.

A mint a határból kiértek, a fuvaros beszélgetéshez kezdett, de nem kapott választ; hátra néz, hát látja, hogy az orvos aluszik.

No ha aluszik, akkor ő is megállítja a lovait, ki fog, leszerszámoz, a lovakat kicsapja a gyepra legelni, maga meg lefekszik a kocsii mellé a szűrőre, s követi a jó példát.

Reggel jókor felébred az orvos, a fuvaros épen akkor fogta be a lovakat.

Az orvosnak úgy tetszett, mintha nagyon ismerős volna az a város, a melyet a közelben lát.

— Nini, hol járunk már?

— Hát csak itt vagyunk még Léta mellett.

— Hát hogy a ménkübe lehet az?

— Csak úgy biz a, hogy láttam, milyen jó üzlen aluszik a tekintetes ur, nem akartam, hogy a döcögös ut fölrázza az álmából.

Tehát az orvos a nagy sietséges igyekezettel azt nyerte, hogy egy éjszaka kinn hált az ég alatt a szekéren — jó vetett ágya tőszomszédságában.

Hova tegyék a földet.

— Abban az időben, mikor még a kisbíró fő kötelessége volt a bírák uraimék torkának ki nem száradásáról gondoskodni, midőn a falu vénei tanácsot ülének; történt valahol, hogy a nemes kupak tanács azon törte fejét, hova kellene tenni azt a nagy halom földet, a mit a falu közepén ásott helység kutjából kiszedtek, mert a közvélekedés szerint sok fáradsággal járna azt elszekeretelni, a határsombékhoz.

Hosszu szünet után megszólal a törvénybíró, hogy ő gondolt valamit.

— Hát azt gondolnám, hogy ásassunk egy nagy gödröt, a kut mellett, aztán talicskázassuk bele azt a földet.

— A bizony jó lesz, felelének többen.

— De hát azzal a földdel mit csinálunk, a mit abból a gödörből fognak majd kiásni? — szóla közbe furfangos mosolygással a jegyző.

— Hát, hát . . . no hát azt osztég majd ki lehet szekereken hordatni a faluból, mert a nem lesz ám annyi, mert a gödröt jó szélesre kell czirkalmazni, hogy ne legyen olyan mély, mint a falu kutja s akkor osztég nem is kerül ki belüle annyi föld, mint egy mély kutból.

Bölcsen beszél törvénybíró uram, kitalálta a módját; igyuk meg az okos gondolat áldomását. Zúgának lelkesülten esküdt uraimék.

A tanári katedrából,

— „Uraim! A történelem nagyszerű példáit mutatja fel a hosszas várostromlásoknak: így például a görögök tíz esztendeig *ágyúzták* hasztalanul Trója falait.“

